

Seurakuntatervehdys⁺

LAPPEENRANNAN EVANKELIS-LUTERILAISET SEURAKUNNAT | lappeenrannanseurakunnat.fi | nro 4/2025

WilliGospel täytti Linnoituksen

sivut 4–5

MATTI J. KURONEN
LOPUN EDESSÄ

sivut 6–7

ILMASTON-
MUUTOS NÄKY
TANSANIASSA

sivut 8–9

sivu 3

Hanna Pöyry
vaihtoi uraa

sivu 5

Uusi gospelkuoro
hakee laulajia

sivu 12

Ryhdy ystäväksi
opiskelijalle

sivu 16

Ympäristöjohtaja
Ilkka Räsänen

”Jokainen, joka itsensä korottaa, alennetaan, mutta joka itsensä alentaa, se korotetaan.”

Luuk. 18:9–14

Seurakunta-tervehdys[†]

3.9.2025, SYYSKUU
58. vuosikerta

JULKAISIJA
Lappeenrannan seurakuntayhtymä

PÄÄTOIMITTAJA
Laura Hienonen

TOIMITUSSIHTEERI
Eija Fabritius
puh. 040 3126 818
eija.fabritius@evl.fi
Koulukatu 12, PL 45
53101 Lappeenranta

TOIMITUSNEUVOSTO
Eija Fabritius, Atso Suopanki,
Keijo Martikainen, Marja Talikka,
Matti Matikainen, Tero Kalpio,
Jukka Kosonen ja Laura Hienonen

Lehteä jaetaan maksutta kotitalouksiin. Lehteä on mahdollista myös tilata kotiin maksutta seurakuntayhtymän viestinnästä.

Painosmäärä 48 000.
Seuraava numero ilmestyy 26.11.2025.
Juttuideat ja toiveet lehteen osoitteeseen eija.fabritius@evl.fi

LAPPEENRANNAN
EV.LUT. SEURAKUNNAT

KANNEN KUVA
Jukka Kosonen

PAINO
Lehtisepät Oy, Kouvolan paino

MAINOSMYynti:
SAVO - KARJALAN MEDIA OY /
MEDIAMYynti ETELÄ-KARJALA

Kirsi Ala-Outinen puh. 040 6485 973
Jukka Eskelinen puh. 044 7517 428
Johanna Halinen puh. 040 7015 253
Tarja Karhu puh. 040 0854 661
Eetu Partanen puh. 040 6825 610
Leena Soikkeli puh. 050 4410 387
Myyntijohtaja
Marja Niemikoski puh. 044 7381 417

sähköpostiosoite
etunimi.sukunimi@media.fi

PÄÄKIRJOITUS

Hyvää, oikeaa ja kestävää

Olen seissyt lukuisia kertoja arkun päässä ja rukoillut: ”Opetta meitä etsimään sitä, mikä on hyvää, oikeaa ja kestävää.” Viime vuonna Kirkkohallitus julkaisi uusia rukouksia kirkollisiin toimituksiin julkaisussaan ”Kaikissa vaiheissa Sinä kannat”. Tämä kyseinen rukous on ollut käytössä haetaan siunaamisissa jo 22 vuoden ajan, viimeisimmän Kirkollisten toimitusten kirjan (2003) julkaisusta lähtien.

Elämän katoavaisuuden edessä on helppo yhtyä rukouksen ajatukseen. Maallista rikkautta emme saa taivasmatkalle mukaan, mutta voimme vaikuttaa valinnoillamme siihen, että maan päällä elämä jatkuu mahdollisimman hyvin. Hyvät, oikeat ja kestävät valinnat vaikuttavat omaan, läheistemme ja lähimmäistemme hyvinvointiin ja turvaavat myös luomakunnan ja tulevien sukupolvien elämää.

Jo Raamatun luomiskertomuksessa ihmiselle annetaan tehtävä viljellä ja varjella Jumalan luomakuntaa. Kuitenkin muistan, että varsinkin aiemmin niin sanottu ekoteologia leimattiin helposti ”viherpiiperrykseksi”. Onnekseni huomaan, että tilanne on muuttunut. Huoli maapallon tulevaisuudesta on kasvanut, ja varjelun tehtävä otetaan nykyään vakavammin.

Toki ekologinen ajattelu jakaa edelleen mielipiteitä. Usein ajatellaan, ettei meidän pienillä teoillamme pienessä maassa ole merkitystä. Isot ratkaisut tehdään päättäjien toimesta ja isoissa maissa. Minusta tuollainen ajattelu on aina kuulostanut vähän samalta kuin jos väittäisin, ettei minun tarvitse olla tönnimättä ihmisiä, kun toiset ihmiset tappavat toisiaan maailman kriisialueilla. Siis mitä ihmettä? Miksi se oikeuttaisi minut toimimaan väärin, kun isommatkin toimivat?

Luomakunnan turmeleminen on synti. Pääasiallinen syyllinen tekemättä ilmastotoimia on itsekkyyden, joka on synti. Miksi luopuisimme elintasostamme ja elämäntavoistamme, kun sillä ehkä joskus on jotain vaikutusta johonkin? Siksi, että se on hyvä, oikea ja kestävä valinta. Ilmastomuutos johtuu pitkälti ihmisten toiminnasta, joten on selvää, että ihmisten toimintaa muuttamalla myös tilannetta voidaan muuttaa.

LAURA HIENONEN
päätoimittaja
Lappeenrannan seurakunnan
kappalainen

AJATUKSIA LUOTTAMUS- HENKILÖLTÄ

REIJO MUSTONEN,
Sammonlahden seurakunta

Kerro itsestäsi.

Ammatiltani olen rakennusinsinööri, sekä eläkeläisenä vielä työelämässä mukana. Tähän mennessä työuraa on tullut 54 vuotta täyteen, päätyönä rakennussuunnittelu ja muut rakentamiseen liittyvät suunnittelutehtävät sekä suurehkon liikekiinteistön toimitusjohtajuus. Vaimoni kanssa meillä on kaksi lasta ja kaksi lastenlasta.

Seurakunnan luottamushenkilön tehtävien lisäksi olen mukana monissa yhdistyksissä, mm. Lappeenrannan Insinöörit (puheenjohtaja), Lappeenrannan Reserviupseerit, LC Lappeenranta Rakuunat. Myös Lappeenrannan Urheilumiesten toimintaan olen vuosikymmeniä osallistunut toimitsijana ja talkoolaisen tehtävissä. Harrastuksena liikunta, kuten tennis ja lentopallo sekä kesämökki Pohjois-Karjalassa.

Miten sinusta tuli seurakunnan luottamusmieheksi?

Juuret sille juontavat lapsuuteen ja seurakunnan poikakerhoon sekä silloisen Kuusjärven seurakunnan (nykyisin O-

tokummun seurakunta) suntion poikien kaveruuteen toimiessamme yhdessä suntion tehtävien avustajina niin hautausmailla kuin jumalanpalveluksissa ja erilaissa kirkollisissa toimituksissa. Kun tulimme Lappeenrantaan Lappeen seurakunnan jäseniksi ja siitä muodostettuun Sammonlahden seurakuntaan, tulin seurakuntavaaleissa valituksi seurakuntaneuvoston jäseneksi. Sillä tiellä on tullut jatkettua yli kolmekymmentä vuotta ollen nyt seurakuntaneuvoston varapuheenjohtajana.

Millaisia tehtäviä sinulla on Sammonlahden srk:ssa/seurakuntayhtymässä?

Olen yhtymän kirkkovaltuuston ja kiinteistöasiain johtokunnan jäsen, yhteisen kirkkoneuvoston varajäsen sekä Koulukatu 10:n hallituksen jäsen. Sammonlahden seurakunnassa seurakuntaneuvoston jäsen /varapuheenjohtaja. Lisäksi toiminnassa vapaaehtoisena messuvastustajana jakaen ehtoollista, lukien päivän tekstejä ym. tarvittavia tehtäviä. Talvikautena toimin viikoittaisen lentopalloilijan järjestäjänä seurakuntalaisille.

Missä asioissa haluat vaikuttaa työssäsi?

Tehdä pyydettyä vapaaehtoistyötä seurakuntamme ja seurakuntayhtymän tilaisuuksissa. Pidän tärkeänä diakoniatyötä ja pyrin osallistumaan diakonian hyväksi tehtäviin keräyksiin ja pitämään työn tärkeyden ja ihmisten avuntarpeen huomioimisen vapaiden kolehtien kohteena. Luottamushenkilönä pyrin antamaan oman panokseni seurakuntamme/seurakuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi turvaamaan seurakuntalaisten odottamien palveluiden saatavuuden vähenevien taloudellisten resurssien puitteissa.

Mistä asioista olet huolissasi/haluaisit parantaa kirkossamme?

Olen huolissani lasten mahdollisuuksista saada opetusta uskomme perusasioista yhteiskuntamme maallistuesssa. Samoin huolestuttaa edelleen kirkossamme jatkuva ja jopa lisääntyvä pirstaloituminen erilaisiin näkemyksiin ja ”kuppikuntiin” kristillisen uskomme perusteiden tulkinnoissa. Lasten uskonnonopetuksen ja kerhotoiminnan säilyttämisen puolesta kirkon on edelleen tehtävä aktiivisesti työtä yhteiskunnassamme. Samoin kirkon päättäjien tulee pyrkiä ykseyden saavuttamiseen kirkossamme.

Mihin asioihin olet tyytyväinen sen toiminnassa?

Juuri toimikuntamme tekemän hautausmaakerroksen perusteella voi todeta kuin edellinen palstan kirjoittaja: meillä on todella hyvin hoidettuja, kauniita ja viihtyisiä hautausmaita. Kiitos työstä henkilökunnalle ja kesätyöntekijöille. Toki kokonaisuudessaan henkilökuntamme on suorittanut mitä moninaisemmat työtehtävänsä huolella, ammattitaidolla ja aidosti välittäen kohtaamiensa ihmisten elämäntilanteet huomioiden, kiitos heille siitä.

Terveiset seurakuntalaisille.

Viikoittain ilmestyvissä kirkollisissa ilmoituksissa ja nettisivuilla on kerrottu tapahtumista omissa seurakunnassamme, tärkeimpänä viikoittainen jumalanpalvelus. Tervetuloa siihen ja muihin tapahtumiin, kirkkomme kynnys on matala. Lisäksi viikoittain on paljon muiden seurakuntien yhteisiä tapahtumia ja tilaisuuksia. Seurakuntayhtymällä on oma vapaaehtoistyön pankki, siihen voi ilmoittaa kiinnostuksensa osallistua mukaan erilaisiin projekteihin.

Hyvää ja aktiivista syyskautta!

Reijon haastatteli
MATTI MATIKAINEN

UUSI KASVO

Usko muutti elämän

Englannin opettajana pitkään työskennellyt Hanna Pöyry aloitti heinäkuun alussa Lappeen seurakuntapastorina.

Hanna Pöyry syntyi Punnaharjulla, mutta muutti lapsena perheensä kanssa vanhempiensa töiden vuoksi pitkin Etelä-Savoa. Hän kävi alakoulun Hirven-salmella ja yläkoulun Sulkaval-la, jossa Pöyryn vanhemmat asu-vat yhä.

Tiuha muuttaminen ei haitan-nut häntä.

—Olen ehkä luonteeltani sel-lainen, että tykkään uusista asioista ja muutokset eivät sil-lä tavalla järkytä. Kyllähän siinä tietysti on oma sopeutumisen-sa, mutta kun vaihtaa paikasta ja ryhmästä toiseen, siinä oppii lu-kemaan ihmisiä ja tilanteita. Siinä tulee herkkyyttä ihmisten suh-teen ja itsenäisyyttä.

Musiikki on ollut Pöyrylle tärkeä harrastus. Hän oli mukana seura-kunnan lapsikuorossa, kävi viulu-tunneilla ja Savonlinnan taidelu-kion musiikkilinjalla opiskellesa-an pianotunneilla sekä kuoros-sa ja soitti erilaisissa kokoonpa-noissa.

—Koulukin tavallaan oli harras-tus, kun nautin niin paljon uuden oppimisesta.

Taidelukio kasvatti oman tien kulkemiseen ja vapaaseen ilmai-suun.

—Sieltä sai vahvan kulttuuri-pohjan ja -perinnön. Kävimme koulun puolesta paljon taide-näyttelyissä, oopperassa ja kon-serteissa.

Soittaminen on jäänyt vähälle koulun jälkeen.

—Klassisen puolen soittami-nen oli sellaista aika tiukkaa ja ta-

voitteellista, niin siinä ehkä vähän motivaatio kärsi.

Viulu tuli silti hänen mukanaan Lappeenrantaan.

—Kanttoreiden kanssa oli vä-hän puhetta, että sitä voisi soit-taa joskus vaikka jumalanpal-veluksissa. Se on kuitenkin ollut kymmenen vuotta niin suuri osa elämää.

Hengellinen herääminen

Lukiosta valmistuttuaan Pöyry meni Jyväskylän yliopistoon, jos-sa hänen pääaineenaan oli eng-lannin kieli. Sivuaineina hänellä oli ruotsi, saksa ja opettajan pe-dagogiset opinnot.

Kuusi vuotta kestäneiden opin-tojen lomassa hän kävi vaihdos-sa entisen Länsi-Saksan pääkau-pungissa Bonnissa.

—Historia kiinnostaa minua, jo-ten siellä oli paljon kiinnostavaa Saksan historiaan liittyen, kuten valtionvirastoja ja mielenkiintoisia museoita. Sieltä oli myös helppoa matkustaa Benelux-maihin.

”Tunsin, että minulla on Jeesusta ikävä.”

HANNA PÖYRY

Saksassa opiskellessaan hän sai ystäviä ympäri maailmaa, ku-ten Hongkongista, jonne hän meni myöhemmin vaihto-opiskeli-jaksi.

Hän opetti englantia peruskou-lussa ensin Satakunnassa ja sit-

ten Savonlinnassa yhteensä noin kymmenen vuoden ajan.

Pöyryn lapsuuteen kuuluivat il-tarukoukset, raamatunkertomuk-set ja seurakunnan kerhot ja kuo-ro, mutta usko ei ollut tämän elä-mässä suuressa roolissa. Savon-linnassa uskonasiat ja kirkko al-koivat tuntumaan läheisemmiltä.

—Jotenkin yhtäkkiä tunsin, et-tä minulla on Jeesusta ikävä. Ih-mettelin, että mikä juttu tämä on. Aloin lukemaan Uutta testamen-tia ja selvittämään, kuka Jeesus oikein on ja miksi minulla on hän-tä ikävä. Koin myös vahvan hen-gellisen kokemuksen, jossa tun-sin koko kolmiyhteisen Jumalan olevan elävästi läsnä. Se oli het-ki, jolloin tajusin, että nyt minun elämäni muuttuu.

Hän koki sisäisen maailmansa ja koulumaailman välisen ristirii-dan liian suureksi.

—Koulumaailmassa puhuttiin, miten paljon uskonto saa näkyä, saako olla joulukirkkoa ja saako olla sitä ja tätä. Huomasin, että tämä keskustelu jollakin tavalla sattui minuun ja tajusin, että nä-mä asiat ovat minulle todella tär-keitä. Minun oli pakko lähteä teo-logiseen opiskelemaan.

Piispa Mari Parkkinen vihki Hanna Pöyryn papiksi Mikkelissä viime helatorstaina, jota Pöyry kuvailee tähänastisen elämänsä hienoimmaksi päiväksi.

Sukellus 1500-luvulle

Pöyry aloitti teologian opinnot Itä-Suomen yliopistossa Joen-suussa vuonna 2020 ollessaan 36-vuotias, pääaineenaan kirk-kohistoria. Hänen gradunsa kä-sitteli 1500-luvulla eläneen **Kat-harina Schütz Zellin** identiteet-tiä papin vaimona.

”Koin jo harjoitteluaikana kuuluvani tänne.”

HANNA PÖYRY

—Se oli lukuvuoden mittainen urakka ja yksi elämäni hienoim-pia vuosia. Oli ihan valtavan an-toisaa sukeltaa siihen maailmaan ja aikaan ja saada oppia, että roh-keita ja vakaumustaan seurannei-ta naisia on ollut kaikkina aikoina ja vielä 1500-luvulla, jolloin nai-set eivät saaneet toimia pappei-na tai saarnata, ja tekstien julkai-seminenkin oli hankalaa.

Suomen kirkkohistoriallinen seura myönsi Pöyrylle seuran gra-dupalkinnon.

—Olihan se upea juttu ja ajat-telin, että se osoitti, että olin pys-tynyt tekemään oikeutta tutki-muskohteelleni ja niille ihmisille, joita tutkin.

Hän oli seurakuntaharjoitte-lussa Lappeen seurakunnassa viime tammi-helmikuussa. Aloit-taessaan työssään heinäkuussa hänestä tuntui kuin olisi palan-nut kotiin.

—Lappeen seurakunnan tun-nelma ja seurakuntalaiset ovat sellaisia, että koin jo harjoitte-luaikana kuuluvani tänne. Täällä on tosi hyvä olla.

Pappina Pöyryn asiakaskun-taan kuuluvat lappeenrantalaiset vauvasta vaariin.

—On ainutlaatuista olla muka-na ihmisten elämäntähtäyksessä ja tuoda toivoa ja hyvää sanomaa tässä ajassa, mikä voi olla monin tavoin raskasta ihmisille.

Itseään hän kuvailee eteläsa-volaisen rennoksi ja hyväntuuli-seksi.

—Olen myös aika pedantti, et-tä kun jotain tehdään, niin teh-dään se sitten kunnolla.

ATSO SUOPANKI

SARJAKUVA

Mika Kolehmainen

M. Kolehmainen-25

Keppariradalla riitti vauhtia koko päivän.

Marzi Nyman ja Jukka Leppilampi innostuivat revittelemään konsertissaan. Yleisö tykkäsi.

Jepa Lambert Gospel Group kokosi ensimmäisellä keikallaan juhlateltan täyteen.

Oiva villitsi yleisönsä.

WILLIGOSPEL

Linnoituksen täyttivät ihmiset ja gospelin ilosanoma

Monipuolinen ohjelma ja toimintamahdollisuudet yhdistettynä miljööseen keräsivät kiitosta.

WilliGospel-perhetapahtuma 10.8.2025 teki vaikutuksen niin esiintyjiin kuin yleisöönkin. Reilu 3000 kävijää koonnut tapahtuma herätti ihastusta ja toiveita jatkosta. Kaikkiin ohjelman esityksiin riitti osallistujia, noin viidestäsadasta yli tuhanneen kuulijaan. Tunnelma oli käsinkosketeltavan positiivinen ja aito. Kaikki viisi esiintyjää nostattivat tunnelman kattoon.

Jo klo 12 messu kokosi suuren määrän osallistujia. Ehtoollista jaettiin viidestä pöydästä kuuden papin, kahden diakonin ja kahden teologin toimesta.

—Hieman ohjelma viivästyi runsaan osallistujamäärän vuoksi, mutta se ei haitannut ketään. Koimme tärkeäksi, että kukin saa osallistua ehtoolliselle kaikessa rauhassa, sanoo liturgina toiminut Lappeenrannan seurakuntien oppilaitospastori **Miika Kähkönen**.

Idean isä **Tommi Malmi** on tapahtuman jälkeen tyytyväinen ja kiitollinen. Tavoite oli järjestää matalan kynnyksen tapahtumakokonaisuus, joka kokoaisi alueen ihmisiä ja kristillisiä toimijoita yhteen virkistymään laadukkaan gospel-musiikin ja oheistapahtumien pariin.

—Tapahtuman tavoite täyttyi, siellä oli tosi rento ja miellyttävä ilmapiiri, jonka myös esiintyjät havaingoivat. Monet heistä ilmaisivat tulevansa mielellään uudelleen, jos pyydetään. Silloin olemme onnistuneet järjestäjinä, toteaa Malmi.

”Tapahtumassa oli tosi rento ja miellyttävä ilmapiiri.”

TOMMI MALMI

Myös Katariinan torin toimijat ja yhteistyökumppanit esittivät toiveenaan tapahtuman uusimista jo ensi vuonna.

Samaa sanomaa kertovat somekanavien sekä järjestäjien keräämä palaute. Yksituumaaisesti tapahtumalle toivotaan jatkoa. Kävijöitä ja vapaaehtoisia saapui ympäri Suomen, joten kyseessä oli Etelä-Karjalaa laajempi tapahtuma — ja hyvä niin. Laadukasta kristillistä musiikkia ei ole

koskaan liikaa.

—Suomessa on vähän gospel-tapahtumia ja itsellenikin idea tästä tuli Tampereen Glow-festivaalista, mainitsee Malmi.

Moni palautteen antajista koki, että tapahtuma oli tervetullut lisä Lappeenrannan tapahtumakesään. Myös Linnoitusta paikkana kehuttiin: ”Meidän kolmilapsinen perhe saapui Mikkelistä ja kyllä kannatti! Ympäristö oli viehättävä ja jo itsessään kiinnostava lapsille. Edukkaut ruokailut ja monipuoliset yhteistyökumppaneiden pisteet torilla mahdollistivat kokopäiväisen oleskelun. Rullajätskit ja kasvomaalaus oli lasten mieleen, itse nautin laadukkaasta artistikattauksesta. Messu oli ravitseva ja klo 12 alkuun ehti ulkopaikkakuntalainenkin. Mainio kesätapahtuma!”

”Tämä on juuri sitä mitä Lappeenranta on kaivannutkin.”

PALAUTE

Katariinan torilla kohdattiin iloisia ihmisiä
Katariinan torin yhteistyökumppaneiden toimipisteet ja esitykset kokosivat ihmisiä sankoin joukoin, välillä tungokseen saakka. Päivän pisimmät jonot nähtiin rullajäätelökioskeilla.

—Nuoret yrittäjät paahtoivat 7 tuntia putkeen, ihmettelee tapahtumakoordinaattori **Jari Berg**.

Katariinan torin tapahtumajärjestelyistä vastasi diakoni **Marjo Hänninen**. Miten meni omas- ta mielestäsi?

—Päällimmäisin tunnelma on tyytyväisyys. Torilla koko tapahtumassa oli hyvä yhteishenki, iloisia ihmisiä ja mukavia kohtaamisia.

Torilta löytyikin tekemistä kaiken ikäisille. Oli lapsille kepparirataa, ongintaa ja kasvotaidetta. Aikuisille oli herkkuja Toivon ikkuna maailmalle pisteeltä sekä Nainen kaivolta pisteeltä löytyi kaikenlaisia ihanuuksia. Taidekoulu Estradin ja Tanssiopiston esitykset toivat mukavaa eloa ja ääntä torille. Kirkkomuskaripisteellä oli mukava hetki pysähtyä niiden perheen pienimpien kanssa.

Kävijät kiittelivät sitä, että torilla oli mahdollisuus ruokailla kohtuullisin kustannuksin. Jaos-

sa oli myös makkaraa seurakuntien SerKu-autolla. Päivän aikana ruokaa ja kahvia kuluihin melkoinen määrä.

Hänninen on kiitollinen ja iloinen palautteesta. Pääosa palautteesta on positiivista.

—Olemme vuosien varrella kasvaneet merkittäväksi tapahtumatuottajaksi Lappeenrannassa. Seurakuntien päättäjät ovat meidän työntekijöiden ohella nähneet, että ilmaisia tai kohtuuhintaisia tapahtumia tarvitaan — että meitä tarvitaan.

”Sielu nautti oikein sydänpohjia myöten.”

PALAUTE

Jukka Kosonen

Linnoituksen juhlateltassa nähtiin aitoa musiikin ja ilosanoman riemua.

Marja Lampinen

Lappeenrannan Palvelukoirayhdistys ry oli ajeluttamassa lapsia päivän aikana. Koiriin pääsi myös tutustumaan yhdistyksen kojulla.

Marja Lampinen

Lappeenrannan tanssiopiston tanssijat keräsivät mukavasti katsojia Katariinan torille.

Lappeenrannan seurakunnat rahoitti ja järjesti tapahtuman kaupunkilaisten yhteiseksi iloksi. Palautteissa kiiteltiin, että tapahtumatarjontaan oli saatu kristillinen lisä. Ennen kaikkea tavoitteena oli tarjota ihmisille yhteisöllinen hetki laadukkaan kristillisen musiikin ja yhteisten tekemisten parissa.

Tapahtuman jatkoa mietitään

WilliGospel järjestettiin nyt ensimmäistä kertaa. Aiempia suur-tapahtumia ovat olleet Via Crucis -pääsiäistapahtumat, joista viimeisimmässä, 2023 pidetyssä tapahtumassa osallistujia oli kahtena päivänä yhteensä noin 15.000. Kummankaan tapahtuman jatkosta ei ole vielä keskusteltu tai tehty päätöksiä. Saatu palaute kannustaa kuitenkin harkitsemaan asiaa.

”Kiitos hyvästä tapahtumasta, se ylitti toiveet satakertaisesti. Sanoisin, että kesän kohokohta!”

PALAUTE

—Asia tullee esille syksyn mittaan, jäämme odottamaan virallisia kannanottoja, sanoo tapahtumakoordinaattori Berg. Suuret tapahtumat vaativat runsaasti vapaaehtoistyövoimaa. WilliGospelissa erilaisissa tehtävissä toimi noin 150 henkilöä. Puhumattakaan niistä 20 yhteistyökumppanista, jotka mahdollistivat tapahtuman. —Ilahduttavaa on, että moni ex-lappeenrantalainen tai ulkopaikkakuntalainen halusi osallistua tapahtumamme tekemiseen. Olemme kaikille vapaaehtoisillemme ja yhteistyökumppaneillemme erittäin kiitollisia. Tapahtuma ei olisi onnistunut ilman teitä! kiittävät Hänninen ja Berg. Mikään tapahtuma ei tietenkään toimi ilman yleisöä ja kävijöitä, ja heitä vartenhan tapahtumia järjestetään.

”Toivottavasti tällainen tapahtuma saa pysyvän jatkon kaupungisamme.”

PALAUTE

—Olemme saaneet tapahtumasta todella runsaasti kiitosta ja kannustavia palautteita saada tapahtumalle jatkoa, joista olemme hyvin kiitollisia, summaa idean isä, Tommi Malmi. Työryhmä kiittää myös tapahtumassa esiintyneitä, juontaja Arto Mylläristä sekä artisteja Eve ja Ossi Band, Oiva, Juhani Tikkanen, Jepa Lambert Gospel Group ja Jukka Leppilampi & Friends, jotka kaikki saivat aikaan loistavan tunnelman. Samalla kiitos kaikille tapahtumassa vieraillelle — te teitte WilliGospelista käsitteen.

EIJA FABRITIUS

KUOROT

Gospel Saimaa kutsuu laulamaan

Lappeenrannan seurakunnan kanttorit Toni Sahamies ja Jonna Imeläinen ovat käynnistämässä uutta Gospel Saimaa -kuoroa, jonka koelaulut pidetään 8. syyskuuta. Hakijoilta toivotaan riittävää laulutaitoa sekä kykyä laulaa muiden äänten keskellä.

Poikkeuksellisen kuorosta tekee sen produktiivisuus.

—Yleensä kuorolainen sitoutuu osallistumaan tulevaksi vuodeksi. Tässä jokainen laulaja sitoutuu produktio kerrallaan, Sahamies kertoo.

—Uskon tosin, että meillä tulee olemaan niin hyvät produktiot ja niin hyvä henki ja energia tässä kuorossa, että siinä halutaan olla pidempäänkin, Imeläinen lisää.

Gospel Saimaan ensimmäinen esiintyminen on 16. marraskuuta pidettävässä Pop-messussa.

—Jos ei ole ihan heti kättelyssä kiinnostunut suomalaisesta pop-musiikista, sitten voi ihan turvallisesti hypätä kyytiin seuraavaan produktioon, Sahamies toteaa. Hän ja Imeläinen ovat vanhoja ystäviä, jotka päättivät uudesta kuorosta tänä vuonna molempien aloittaessa työt Lappeenrannan seurakunnassa.

—Meillä molemmilla on ollut omat gospelkuorot. Tämä on hieno startti syksyyn, Imeläinen sanoo. Sahamies huomauttaa, että perinteisesti kuoroilla on yksi johtaja.

—Tässä yhdistetään kahden kuoronjohtajan voimat, taidot, kokemus ja energiat.

Gospel Saimaa harjoittelee keskiviikkoisin klo 18–20 Lappeenrannan kirkossa.

—Kuorolaisen ei tarvitse miettiä, mitä nyt lauletaan, kun ne ovat aina sen tulevan produktion lauluja, Sahamies sanoo.

Molemmat kanttorit johtavat ja harjoittavat kuoroa. Kuorolaisille opetetaan laulutekniikkaa.

—Käymme muun muassa läpi äänenkäyttöä, hengitystekniikkaa ja opettelemme rytmiikkaa ja tyyllilajeja.

Pop-messua seuraa englanninkielinen konsertti keväällä.

—Me pidämme huolta kuorolaisista, Imeläinen toteaa.

ATSO SUOPANKI

Gospel Saimaan koelaulut ma 8.9. klo 17–20 Lappeenrannan kirkossa. Ennakkoi ilmoittautuminen sähköpostilla jonna.imelainen@evl.fi ja toni.sahamies@evl.fi. Lisätietoja voi kysellä sähköpostitse tai numeroista 040 3126 310 / Toni ja 040 3126 311 / Jonna.

Atso Suopanki

Toni Sahamies ja Jonna Imeläinen johtavat yhdessä Gospel Saimaata.

Persoonallinen Pikku Putiikki

PG-Fashion

Ritva Vaintola
050 538 1919
Oksasenkatu 8, Lpr

Hierontapalvelu Mirkku

koulutettu hieroja

Ainonkatu 12, Lappeenranta
Rummuntie 772, Ylämaa
p. 040 504 7224

www.hierontamirkku.fi

KESÄMÄEN LEIPOMO

KAHVILA MYYMÄLÄ

Vuodesta 1965

Puh. 05 4569 175

Kourula: Karankokatu 3

www.kesamaenleipomo.fi

EIJA ETELÄPÄÄ

p. 0400 603 729

eija.etelapaa@gmail.com

Muista läheistäsi lahjakortilla.

monen vuoden kokemuksella

KOTISIIVOUS

IKKUNANPESU

JOTTA KOTONA OLISI HYVÄ OLLA

Hyvinvointi

Saraste

- Jalkahoidot kotiin
- Sairaanhoidajan palvelut
 - verinäytteet - injektiot ym. - lääkkeenjako ym.
- Kotihoito- ja tukipalvelut
 - pesuapu, kauppa, ulkoilu, asiointi

Yhteydenotot
040 081 3774 Heidi
040 723 5695 Milla

www.hyvinvointisaraste.fi

Tasapainoa ja virettä arkeen

••• Fysiowireesta •••

- Fysioterapiaa
- Hierontaa, vyöhyketerapiaa ja hermoratahierontaa
- Jalkaterapeutin palvelut
- Hyvinvoinnin hoitolahjakortit
- Palvelumme ovat saatavilla myös kotikäynteinä

Varaa aikasi!

020 749 7660

www.fysiowire.fi

Fysiowire Oy
Tietäjänkatu 2,
Lappeenranta

HENKILÖT

Matti J. Kuronen varjojen maassa

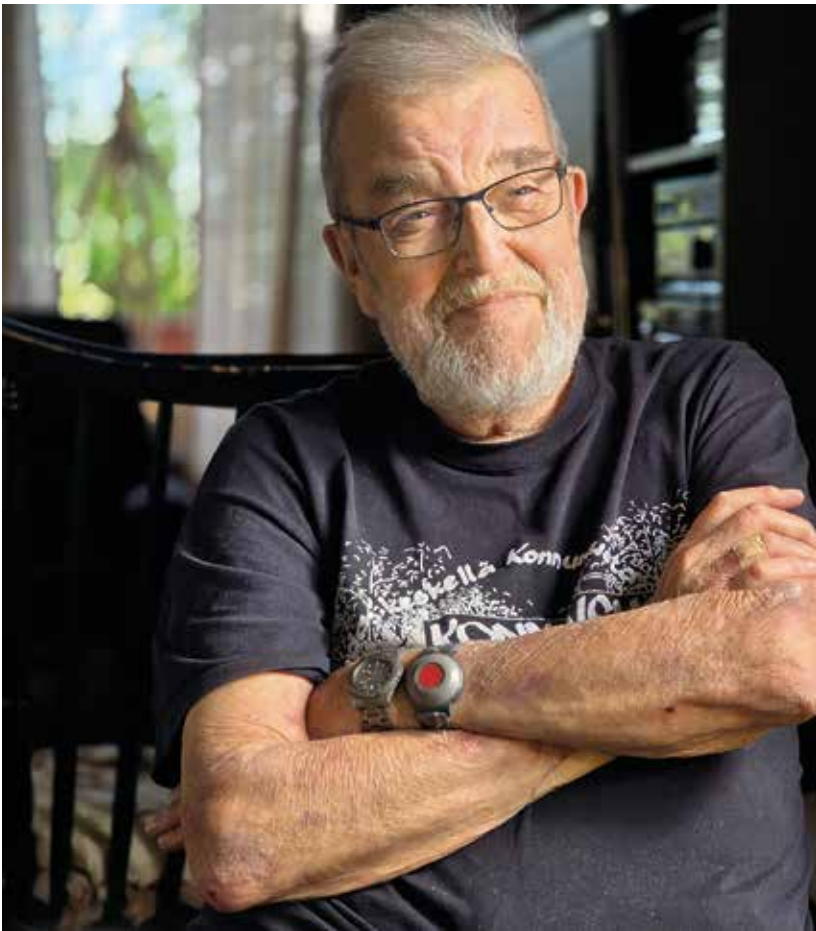
J.V. Snellman -mitalilla toukokuussa palkittu rovasti Matti J. Kuronen täytti 20. elokuuta 85 vuotta.

Vanhuus on pöljää aikaa, Matti J. Kuronen sanoo. Hänellä todettiin kaksi vuotta sitten eturauhas-syöpä.

—Sädehoito oli ainut, joka auttoi. Sytostaattien takia olin kaksi kertaa sairaalassa.

Viime tammi-helmikuun vaihteessa hän teki päätöksen lopettaa kaikki aktiivihoidot. Nyt hän on palliatiivisen poliklinikan kotisairaalahoidossa.

—Se on siitä hyvä sairaala, et-

Matti J. Kuronen on ollut elämässään vankka sukupuolten tasa-arvon ja homoseksuaalien oikeuksien puolustaja.

tei kukaan ole häirinnyt muutama kuukauteen.

Kuronen vihittiin papiksi loka-kuussa 1964 ja työskenteli Konnunsuolla vankilapastorina vuoteen 1969. Hän on toiminut muun muassa mielenterveysseuran puheenjohtajana, seksuaaliterapeutina ja perheasiain neuvot-

telukeskuksen johtajana. Hän on kirjoittanut lukuisia kirjoja ja artikkeleita, pitänyt radiohartauksia ja toiminut Lappeenrannan kaupunginvaltuustossa ja -hallituksessa 12 vuoden ajan.

Lähi vuodet ovat olleet oman sairauden ohella muutenkin koettelevia. Vaimo Tellervo kuo-

MINUN TARINANI

Sylvi muistelee

Eläkkeelle vuonna 2015 siirtynyt Sylvi Nikkarinen toimi Lappeenrannan seurakuntayhtymän maahanmuuttajatyön sihteerinä, erityisalanaan venäjän kieli. Hän on saanut olla koko elämänsä ajan Isä Jumalan hyvässä johdatuksessa.

Atso Suopanki

Sylvi syntyi Viron Järva-kandissa inkerinsuomalaiseen perheeseen. Hän oli kolmilapsisen perheen nuorin lapsi. Äiti hoiti kotia ja isä työskenteli lasitehtaalla.

Suomen radio kuului Virossa hyvin, ja joka sunnuntai äiti huolehti, että perhe kuuli suomenkielisen jumalanpalveluksen. Sunnuntai oli muutenkin lepöpäivä, ylimääräisiä töitä ei tehty.

Kirkkojuhla kirkossa käytiin polkupyörillä. Matkaa lähimpään kirkkoon kertyi 16 kilometriä. Sylvin matkustuspaik-

ka oli pyörän tarakalla. Erityisen lämpimästi hän muistelee isoveljien konfirmaatiojuhlaa.

”Kirkko oli upeasti koristeltu kukilla ja koivuilla.”

SYLVI NIKKARINEN

—Kirkko oli upeasti koristeltu kukilla ja koivuilla. Ihmisiä oli valtavasti ja kaikilla oli valtavasti kukkia käsissä.

Sylvi oli pukeutunut kauniiseen juhramekkoon, niin kuin aina, kun mentiin kirkkoon. Konfirmaation jälkeen otettiin valokuva perheestä.

Pääsiäisen viettoon kuului virpominen. Sylvi kävi virpomassa kummejaan, jotka asuivat kolmen kilometrin päässä. Palkaksi virpomisesta sai kananmunia, joita värjättiin sipulin kuorilla.

Hauskinta oli kisailta keitettyjen kananmunien kuorien kestävyyskokeella, kun niitä iskettiin yhteen. Voittajan kananmunan kuori säilyi ehjänä, ja häviö joutui luovuttamaan rik-

Atso Suopanki

joista yksi asuu parinsadan metrin päässä ja kyläilee hänen luonaan säännöllisesti. Hän itse ei enää poistu usein kotoaan.

— Nuo jalat eivät oikein kestä. Arki vierähtää muun muassa nettifoorumeilla sielunhoitoa antaen ja televisiota katsoen.

”Minulla on vähän kummallista hautajais-musiikkia.”

MATTI J. KURONEN

— Länkkärit ovat salainen paheeni. En katso niitä nauttiakseni paukkeesta, vaan niissä ratkaistaan aina jokin moraalinen ongelma. Helpoimmin ampumalla tai hirttämällä, mutta siellä se aina elää.

Tuonen Tuvalla

Kuronen on ollut kymmenen vuoden ajan vetämässä Tuonen Tupa-tilaisuuksia, joissa keskustellaan kuolemasta kahvittelun lomassa. Vaikka mies koki olevansa kuoleman asiantuntija, Tuonen Tuvan luotsaaminen ei ollut valmistanut vaimon ja tyttären kuolemaan.

Lohtua arkeen oman syöpädiagnoosin jälkeen on tuonut hänen Tuonen Tuvassa tapaamansa terveystieteen tohtori, joka ei yrittänyt tarjota haavekuvia viime hetken ihmeistä.

— Hän huomasi, missä kondiksessä minä olen. Lähdimme sii-

tä, että kuolema on horisontissa ja lähestymme sitä. Siinä on nyt kai se suurin muutos, että olen suostunut surulle.

Hän on jo tehnyt valmisteluita vääjäämätöntä loppua varten. Hautapaikka odottaa vaimon ja tyttären välissä.

— Minulla on vähän kummallista hautajaismusiikkia, kun niissä on alkusoittona Mombasa.

Tämä liittyy hänen ja Tellervon 15-vuotishääpäivään, jonka he viettivät Mombasassa tanssien täysikuun aikaan bändin soittaessa heidän nuoruusvuosiensa musiikkia.

— Minun tanssini on semmoista työväenliikettä, kuten vaimoni asian kauniisti sanoi.

Kuronen sai toukokuussa Suomen kulttuurirahaston Etelä-Karjalan rahaston J.V. Snellman -mitalin, joka on osa suomalaisia suurmiehiä -sarjaa.

— Antamisen syynä oli karjalaisen kulttuurin ylläpitäminen, ja myös inhimillisyyden sanoittaminen ja ajattelun avartaminen. Se tuntui todella hyvältä.

Lääkärin määräämät mielialalääkkeet eivät ole nähneet päivänvaloa.

— Jungilaisittain sanottuna masennus on matka ihmisen meissä jokaisessa olevaan varjojen maahan. On korkea aika opiskella, kuka minä oikein olen. Olen vanha mies, joka odottaa kuolemaa, pelkää miten se tapahtuu ja on utelias, mitä se jotain on, mikä siitä seuraa.

ATSO SUOPANKI

Sylvi Nikkarisen kotialbumi

Sylvi Nikkarinen veljiensä konfirmaatiojuhlassa.

koutuneen munansa voittajalle. Juhannuksena koti koristeltiin koivuilla ja juhannusjuhlat järjestettiin talkoilla. Kun valmistelut oli tehty, moottoripyöräilijät ajelivat soihdut käsissä kutsumassa väkeä juhliin.

Juhlissa esiintyi lauluryhmä, tanssiryhmä ja orkesteri. Kokkoa poltettiin ja lopuksi tanssittiin aamuun saakka.

Joulu oli erittäin tärkeä juhla. Sylvi muistelee erästä kuusenhakureissua isän kanssa. Kuusenhakupäivänä oli hankikeli, ja Sylvi pääsi helposti kävelemään huopikkaissa hangen päällä. Kaunis kuusi löytyi, ja se vietiin kotiin. Kuusi koristeltiin itse tehdyillä paperikoristeilla.

Äiti valmisti jouluruokia, syltityä, makkaraa, silakkalaatikkoo, ja tietysti perunoita keitettiin.

Joulupukin tuloon piti valmistautua opettelemalla runo, joka lausuttiin pukille aattona. Jännitys lahjoista sai pienen tytön tutkimaan kodin piilopaikkoja, ja niinpä löytyikin pieni kukko piirongin laatikosta. Jouluaattona kukko olikin joulupukin paketissa.

ANU PIUTULA-HEINONKOSKI
Sammonlahden seurakunnan
kanttori

Lounaskahvila El'Si

Pitopalvelut kaikkiin tilaisuuksiin ammattitaidolla.
Esim. muistotilaisuudet ja syntymäpäivät.

Muista ateriapalvelumme

Kauppakäytävä 4, 53300 Lpr | 040 8616 821
myynti@lounaskahvilaelsi.fi | www.lounaskahvilaelsi.fi

Monipuoliset ja laadukkaat fysioterapia- ja hierontapalvelut

Ajanvaraus puh 020 743 7290 tai www.fysio-eskola.fi

Olemme EKHVA:N omaishoidon palvelusetelituottaja.

Senioreille omat aktivoivan fysioterapian ryhmät mm. matalan kynnyksen harjoitteluryhmä. Lisätietoja puhelimitse.

HUOM! Fysioterapiasta voi saada jälleen kela-korvausta enintään 4 kertaa vuodessa, korvaus 15€/kerta. Fysioterapiaan voi hakeutua ilman lääkärin lähetettä, lähetettä ei vaadita korvauksen saamiseksi.

Fysio-Eskola **KunnonKauppa**
Fysioterapia- ja Kehäkeskus
Valtakatu 38, 5 krs. Lpr • 020 743 7290

KARJALOVE
Merkitä paikallisuudesta

Etelä-Karjalan Kela-taksin maksuton tilausnumero:

0800 02187

TAKSI **PÄIJÄNNE**
YHTEISTYÖSSÄ **MENEVÄ**

SUONIKOHJUIJEN HOIDOT JA HIUSSUONTEN HOIDOT

Verenkierto-ongelmat, suolistovaivat

PENTTI PASANEN
Sydän- ja verisuonikirurgi
Vatsakirurgi
LKT, dosentti

p. 050 307 6194

YMPÄRISTÖ

Tansania panostaa Lähetysseuran tuella ilmastonmuutoksen hillitsemiseen

Suomen Lähetysseura on Tansaniassa mukana lieventämässä ilmastonmuutokseen vaikutuksia. Kylissä muun muassa istutetaan lisää puita ja opetellaan uusia viljelymenetelmiä.

Lähetysseura järjesti touko-kuussa viikon mediamatkan kymmenelle suomalaiselle toimittajalle. He pääsivät tutustumaan useisiin kohteisiin maan pohjois- ja luoteisosissa.

Yksi niistä oli hyvin kuumana ja karuna tunnettu Shinyangan maakunta. Ilmastonmuutoksen vaikutukset tuntuvatkin siellä selvästi.

Sademäärät ovat vähentyneet, joka on suureksi vahingoksi alueelle. Suurin osa maakunnan asukkaista on köyhiä pienviljelijöitä.

Lähetysseura on Shinyangassa mukana parantamassa haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien ruokaturvaa, tulonansaintakeinoja ja työllistymismahdollisuuksia. Yhteistyökumppaneina ovat Tanganyika Christian Refugee Service (TCRS) ja Tansanian evankelisluterilainen kirkko.

Hanke lähtee siitä, että kestävä kehitys mahdollistuu paikallisten ihmisten oman aloitteellisuuden, organisoitumisen ja kapasiteetin kehittymisen kautta.

Kylien asukkaille on tarjolla muun muassa erilaisia viljely- ja muita tulonhankkimisryhmiä, kyläpankkitoimintaa sekä koulutusta ja tukea pienyrittäjyyteen.

Vähentynyt sademäärä pakottaa uudistuksiin

Bussimme kulkee eteenpäin rutikuivalla tasangolla, jossa siellä täällä laiduntaa pieniä karjaryhmiä. Joku asukas kuokkii maata talonsa vieressä.

Ylitämme sillan, jonka alla joki on kutistunut vaivaiseksi pieneksi puroksi. Sadekausi on kuitenkin juuri päättynyt. Seuraa kuiva kausi, jolloin vettä pitää kaivaa esiin aina vain syvemmältä.

Pysähdymme Shagihilun kylässä ja kävelemme tapaamaan paikallisia maanviljelijöitä, jotka jo odottavat meitä.

Mahona Luhanda ja Nicolaesus Masesa sanovat, että viljelyyn karulla seudulla liittyy suuria haasteita. Sateiden määrä on entisestään vähentynyt.

Tuhoeläimiäkin on niin paljon, että maanviljelyssä ei voi käyttää enää samoja siemeniä kuin aikaisemmin.

— Ennen viljelimme peltoja ai-

ka summittaisesti, mutta nyt olemme saaneet opetusta siitä, miten kannattaa toimia, jotta tulee paras mahdollinen sato, miehet toteavat.

Maissi on uutta lajiketta, joka tarvitsee riittävästi kastelua tuotakseen satoa.

—Saamme pumpun avulla vetä läheisestä joesta. Lisäksi viljellemme kaalia ja makeita bataatteja.

Afrikkalaiseen tapaan kylä toimii yhteisöllisesti.

—Esimerkiksi bataattisadosta jaetaan ensin osa kaikkien perheiden kesken ja loput myydään.

”Kun ympäristö vahingoittuu, niin se horjuttaa koko elämän tasapainoa.”

BERTHA ALFRED

Keskusteluun liittyvät myös paikalla olevat naiset **Ester Masunga** ja **Felista Ngile**. Molempien mukaan hanke on vaikuttanut heidän elämäänsä jo nyt paljon. Itsetuntokin on noussut, kun rahaa on jäänyt elämiseen.

—Lapsemme ovat päässeet koulun ja me olemme saaneet uusia vaatteita. Pystyin ostamaan itselleni puutarhapalstankin, Ngile sanoo.

Tansanialaisviljelijät suunnittelevat kanankasvatuksen aloittamista. Munista saa mukavasti tuloja, kun niitä vie myyntiin torille.

—Emme kuitenkaan lähde siihen projektiin liian nopeasti, vaan tarvitsemme ensin lisää opetusta kanojen kasvattamisesta, maanviljelijät miettivät.

Ympäristöklubi on esimerkki koko yhteisölle

Shagihilun alakoulu on valmistautunut huolellisesti kaukaa Euroopasta tulevien vieraiden vastaanottoon. Oppilaat ovat vastassa erilaiset kyltit päänsä päällä.

Niissä lukee swahilin kielillä iskulauseita tyyliin ”Ympäristö on meidän, pitäkäämme siitä huolta” ja ”Vahvista ruokavaliota niin pärjät koulussa paremmin.”

Alakoulu on panostanut voi-

makkaasti ympäristöasioihin. Sinne on muun muassa perustettu ympäristöklubi, jossa on mukana 41 oppilasta eri luokilta.

—Toimimme muun muassa istuttamalla puita ja jakamalla taimia eteenpäin, kertoo opettaja **Taminu Fuad**.

Opettaja haluaisi kehittää ympäristöklubin toimintaa edelleen palvelemaan koko kyläyhteisöä.

—Voisimme järjestää ympäristöaiheisia seminaareja, jotta saadaan lisää asiantuntijoita. Samoin toiveenamme on avata pieni ympäristöasema, josta saa neuvoja.

Ympäristön suojeleminen on elintärkeää

Siirrymme koulun viereiseen puutarhaan seuraamaan sitä, mitä ympäristöklubin aktiivit ovat saaneet aikaan.

13-vuotias **Bertha Alfred** kertoo, että kuivalla alueella on ratkaisevan tärkeää pystyä kastelemaan kasveja pienillä vesimäärillä.

—Olemme keränneet tyhjiä vesipulloja sekä kanistereita ja kehittelleet niistä kastelujärjestelmiä. Kannustamme kaikkia myös kiertäytykseen.

Berthan mukaan hän ilmoittautui koulunsa ympäristöklubiin ensimmäisten joukossa, kun se perustettiin.

—Ympäristön suojeleminen on elintärkeää, koska koko elämämme riippuu turvallisesta ja puhtaasta ympäristöstä. Kun ympäristö vahingoittuu, niin se horjuttaa koko elämän tasapainoa.

Bertha Alfred toivoo, että lähikylissä innostuttaisiin nykyistään enemmän istuttamaan uusia puita.

—Pitäisi saada ihmisille lisää liesiä, jotka käyttävät vähemmän polttopuuta. Näin metsiä säästyisi.

Tansanialaiskoululainen on hyvin perillä siitä, että Euroopassakin on tulvia, maastopaloja ja poikkeuksellisen korkeita lämpötiloja.

—Minusta meidän pitäisi toimia yhdessä ilmastonmuutosta vastaan. Jokaisella on oma roolinsa ja pienetkin teot vievät asiaa eteenpäin.

VESA KEINONEN

Shagihilun kyläneuvosto koolla pohtimassa yhteisiä asioita. Naisilla on päätöksenteossa.

Vesa Keinonen

Luovuutta käytetään arjen askareissa, kuten taimen kastelussa omatekoisella kastelujärjestelmällä.

Kuivuudesta huolimatta viljelyksistä

Viljelysten läheinen joki on lähes kuivunut. Sitä yritetään kuitenkin hyö-

Vesa Keinonen

alkaa olla yhä enemmän sananval-

Vesa Keinonen

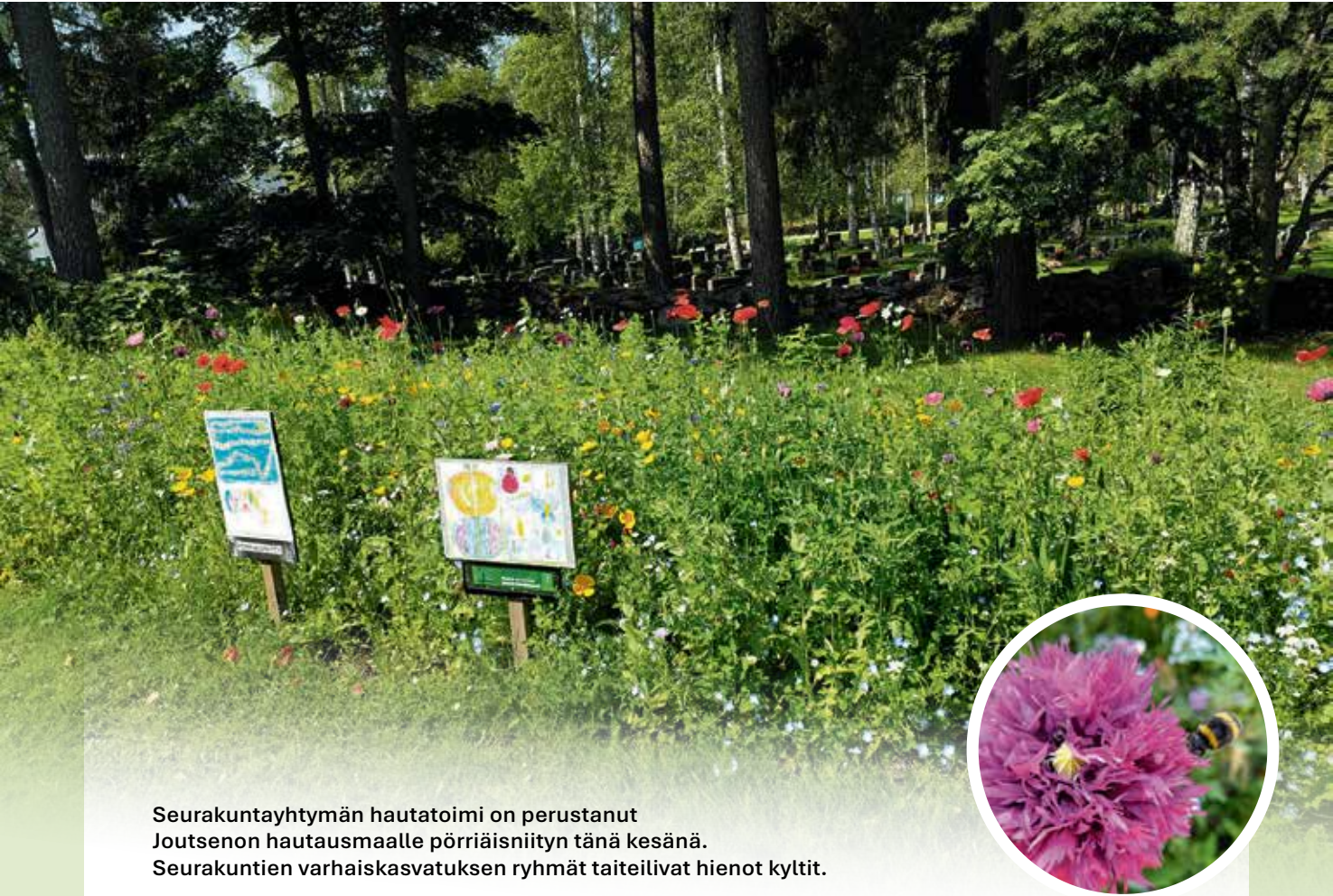
pidetään huolta.

Vesa Keinonen

dyntää viimeiseen asti.

Seija Kuosmanen

Seurakuntayhtymän hautatoimi on perustanut Joutsenon hautausmaalle pörriäisniityn tänä kesänä. Seurakuntien varhaiskasvatuksen ryhmät taiteilivat hienot kyltit.

LUONTOYHTEYTTÄ TUKEMASSA

LAPPEENRANNAN seurakuntayhtymän ympäristötyö toteutuu monien ohjelmallisten tavoitteiden toteuttamiseksi myös käytännön arkisiin toimiin luontoon sekä ympäristöön liittyvissä asioissa. Käytännön toimia ovat työntekijöiden töiden lisäksi esimerkiksi talkoot,

joissa siistitään hautausmaita ja leirikeskuksia sekä kirkkojen ympäristöjä. Talkoot ovat tärkeä osa seurakunnan vapaaehtoista yhteisöllistä toimintaa, joka toteutuu näin ympäristön hoitamisenä. Talkoot kokoavat runsaasti ihmisiä yhteiselle asialle.

Laajemmin seurakunnan ympäristötyössä edistetään lisäksi kierrätystä, parannetaan ener-

giatehokkuutta ja jätehuoltoa sekä kiinnitetään huomiota rakennusmateriaalien valintoihin ja tuetaan metsien monimuotoisuuden edistämistä. Luonnon ja luontoyhteyden säilyttäminen on otettu mukaan myös seurakuntayhtymän uusimpaan strategiaan yhdeksi painopisteeksi.

KEIJO MARTIKAINEN

Lappeenrannan seurakuntayhtymän ympäristödiplomi uusinnassa

Lappeenrannan seurakuntayhtymällä on ollut Suomen ev.lut. kirkon ympäristödiplomi vuodesta 2020 saakka. Seurakuntayhtymä haki toista Kirkon ympäristödiplomia kaudelle 2025–2029.

Lappeenrannan seurakuntayhtymällä on YKN:n nimittämä ympäristötyöryhmä ja ympäristövastaava, jotka vastaavat ympäristötyön kehittämisestä seurakuntayhtymässä. Ympäristövastavana toimii **Kirsi Hyvönen**. Ympäristötyöryhmä koostuu eri alojen työntekijöistä ja muutamasta luottamushenkilöstä.

Auditointi suoritettiin Lappeenrannassa 20.–21.5.2025, ja siihen osallistui laajasti henkilöstöä eri seurakunnista. Mikkelin hiippakunnan auditoijat **Marjaana Sävilammi** ja **Mari Ylönen** toteavat, että seurakuntayhtymä täyttää ympäristödiplomin minimikriteerit ja ylittää vapaaehtoisten pisteiden vähimmäisvaatimuksen (100 pistettä).

Auditoinnissa nousseet keskeiset vahvuudet

- Laaja osallistuminen: Auditointiin osallistui runsaasti

henkilöstöä eri seurakunnista. Ympäristötyö on vahvasti juurtunut osaksi arkea.

- Viestintä: Ympäristöviestintä on suunnitelmallista ja monikanavaista. Viestintäyksikkö toimii aktiivisesti ympäristötyöryhmässä.
- Kiinteistöt ja energia: Käytössä on uusiutuvaa energiaa, kuten maalämpöä, aurinko- ja tuulienergiaa. Kiinteistöstrategia ohjaa tilojen tehokasta käyttöä.
- Ruoka- ja jätehuolto: Reilun kaupan ja luomutuotteita käytetään. Ruokahävikkiä vähennetään ja lajittelu toimii hyvin.
- Luonto ja hautausmaat: Luontoarvoja vaalitaan, ja hautausmailla toteutetaan ekologisia hoitokäytäntöjä ja ympäristökasvatusta.
- Seurakuntayhtymä on edistänyt omilla maa-alueillaan luonnonmukaisuutta sekä maiden virkistyskäyttöä, tarjoamalla alueitaan alueen asukkaiden käyttöön.

Mitä voisimme parantaa tulevalla kaudella?

- Hiilineutraalius: Hiilitaseen

laskenta ja strategian integrointi toimintaan vaatii vahvistamista.

- Metsien hoito: METSO-kartoitus ja hiilinelujen laskenta ovat vielä toteuttamatta.

Auditoijat suosittelevat, että niin luottamushenkilöt kuin seurakuntalaisetkin sitoutettaisiin entistä vahvemmin mukaan ympäristötyöhön. Lisäksi on varmistettava riittävät resurssit vastuushenkilöille edistää ympäristötyötä. Seurakuntayhtymän alaisissa toiminnoissa tehdään jo paljon hyviä ympäristötekoja, jotka arjen toimintoina ovat jääneet dokumentoimatta. Tähän toivottiin kiinnitettävän huomiota ja kehitettävän edelleen.

Auditoijat esittävät, että Lappeenrannan seurakuntayhtymälle voidaan myöntää Kirkon ympäristödiplomi. Hakuprosessi etenee Mikkelin hiippakunnan tuomiokapitulin kautta Kirkkohallitukseen, joka päättää ympäristödiplomin myöntämisestä.

EIJA FABRITIUS

Kriisit kuuluvat elämään

JOS JOKIN on varmaa jatkuvasti muuttuvassa maailmassa elämisen lisäksi, niin se, ettei elämästä selviä ilman kriisejä. Ihmisen kehitykseen, elämäntilanteisiin ja äkillisiin tapahtumiin liittyvät kriisit kuuluvat elämään yhtä lailla kuin syntymä ja kuolema.

Kriisien läpi kulkeminen tuntuu ja näyttää sille, minkälaiset resurssit kullakin on juuri sillä hetkellä vaikeissa tilanteissa toimimiseen ja niiden keskellä elämiseen. Mitä suru, pelko, ahdistus meissä aktivoi eli minkälaisista sisäisistä ja opituista malleista käsin käsittelemme mieltä järkyttäviä tapahtumia? Minkälainen elämäntilanne on kokonaisuudessaan? Voi olla, että samaan aikaan joudumme ottamaan vastaan useamman vaikean asian tai emme ole kunnolla toipuneet edellisestä, kun uusi ikävä yllätys astuu eteemme. Selviytymiskyky vaihtelee.

”Elämä liikkuu koko ajan eteenpäin eikä se pysähdy ennen viimeistä taivaspysäkkiä.”

Tiettyjä kriisin vaiheita on yleensä tunnistettavissa, mutta silti jokainen käy läpi omanlaisen prosessin juuri sillä menneisyyden ja nykyisyyden kokemuksella, mikä olemassa on. Ei ole yhtä oikeaa tapaa selviytyä tai hoitaa kriisi pois, mutta on monta hyvää tapaa auttaa itseään ja toista koettelemusten keskellä.

Sanotaan, että toivon ylläpitäminen vaikeissa ja järkyttävissä elämänvaiheissa on välttämätöntä selviytymisen kannalta, mutta helppoa se ei ole. Varsinkin silloin, kun kärsimyksen määrä tuntuu kohtuuttomalta ja kestävämmältä, voi olla hyvin vaikea uskoa parempaan. Itseäni on viime aikoina lohduttanut ajatus siitä, että mikäli Jumala sallii kärsimyksen, antaa hän myös erityisen korvauksen ja erityisiä palvelemisen mahdollisuuksia. En usko kärsimyksen tekevän ihmistä jalomaksi, mutta uskon, että kärsimyksen kautta koettu ja opittu on mahdollista siirtää hyödyksi muiden sekä itsensä auttamiseen elämässä. Joka tuntee syvän henkisen kivun ja on sieltä löytänyt tien uudenlaiseen elämään, tietää, että aina on toivoa.

Synkimmissä hetkissä, kivuliaimmissa tunteissa, epätoivon eristyksissä, täytyy itseä muistuttaa, ettei tämäkään ole pysyvää. Elämä liikkuu koko ajan eteenpäin eikä se pysähdy ennen viimeistä taivaspysäkkiä. Ajatuksille ja tunteille tekee hyvää päästä sanojen ja tekemisen kautta mielestä ja kehosta ulos ja tässä seurakunta voi olla myös sinun apunasi. Kerrothan, jos voimme olla tukenasi.

Valoa ja siunausta elämääsi,

PAULA TILLI
vt. diakoniatyöntekijä

Pixabay

ARJEN RIPPIKOULU

Mitä ”armo” tarkoittaa?

Armo kuuluu aivan kristillisen uskon ytimeen. Toisaalta armo on valtavan yksinkertainen asia. Se tarkoittaa Jumalan suopeaa suhtautumista ihmisiin ilman että he olisivat ansainneet sitä. Toisaalta

osaksemme tulleen armon ymmärtäminen tuntuu meille ihmisille usein hyvin vaikealta. Armo voi olla vaikea ymmärtää ilman synnin käsitettä. Synti on yksinkertaisesti asia, vääräys tai vahingonteko, joka rikkoo ihmi-

Sururyhmät Lappeenrannan seurakunnissa

Lappeenrannan seurakunnat järjestävät sururyhmätoimintaa läheisensä menettäneille syksyn 2025 ja kevään 2026 aikana. Suruprosessin kannalta on hyvä, että menetyksestä on kulunut vähintään 3 kk aikaa.

Surukahvila Lappeen seurakuntasalissa to 25.9. klo 17 alkaen
Kokoontumiset joka toinen torstai. Vetäjinä kappalainen Teemu Muuri ja diakoni Annika Meskanen. Tiedustelut ja ilmoittautuminen 18.9. mennessä. Teemu Muuri p. 040 312 6604 tai diakoni Annika Meskanen p. 040 312 6620

Lauritsalan sururyhmä seurakuntakodilla ti 30.9. klo 17 alkaen
Vetäjinä diakonit Tuija Kokki ja Anja Kytölä. Tiedustelut ja ilmoittautuminen Tuija Kokki p. 040 312 6422 tai Anja Kytölä p. 040 312 6421

Teams sururyhmä to 2.10. klo 17.30 alkaen
7 kertaa loka-tammikuussa. Vetäjinä pastori Matthias Junell ja diakoniatyöntekijä Paula Tilli. Tiedustelut ja ilmoittautuminen viimeistään 21.9. p. 040 312 6520/paula.tilli@evl.fi

Joutsenon sururyhmä alkaa tammikuussa 2026
Vetäjinä diakoni Riitta Sjöblom ja seurakuntapastori Sonja Muje. Tiedustelut ja ilmoittautuminen Riitta Sjöblom p. 040 312 6721 tai Sonja Muje p. 040 312 6706

Lappeenrannan ja Sammonlahden sururyhmät alkavat keväällä 2026

LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

sen yhteyden Jumalaan. Usein se ilmenee pahantahtoisuutena, ahneutena tai armottomuutena lähimmäistä kohtaan. Vaikka voimmekin olla aktiivisesti tekemättä pahaa, synty näkyy kuitenkin ajatuksissamme ja asenteissamme, jotka Jumala kyllä tietää. Kukaan ei voi vapautua tästä otteesta omin voimin. Synty voi käsitteenä tuntua ahdistavalta asialta, mutta se on toisaalta myös suuri yhdenvertaistaja. Kukaan meistä ei voi sanoa olevansa vähemmän syntinen kuin kuka tahansa toinen ihminen. Jumalan pelastava työ Jeesuksessa ei vaatinut ihmiseltä mitään. Hän otti kantaakseen syntimme ja teki puolestamme sovinnon Jumalan kanssa. Tämä

”Synty voi käsitteenä tuntua ahdistavalta asialta, mutta se on toisaalta myös suuri yhdenvertaistaja.”

sovitus- ja lunastustyö on siis kokonaan Jumalan työtä. Profeetta Jesaja kirjoitti vuosisatoja aikaisemmin: ”Hän kärsi rangaistuksen, jotta meillä olisi rauha, hänen haavojensa hinnalla me olemme parantuneet.” Jumala jakaa armaan Raamatun sanassa ja pyhissä sak-

ramenteissa. Raamattu kertoo meille hyvän sanoman, joka lupaa armon Kristuksen sovitus-työhön luottaville. Kaste tekee ihmisistä Jumalan lapsia ja ehtoollisessa vastaanotetaan itse Kristus leivän ja viinin muodossa. Mikään ei edellytä, että ihmisen tulisi tulla paremmaksi tai viisaammaksi. Ja tämä onkin usein se vaikea kohta omaksua. Toisaalta me olemme uskon kautta armosta pelastettuja. Tuo osaksemme tullut suuri rakkaus kutsuu meitä myös olemaan samoin rakastavia ja hyvántahtoisia lähimmäisiämme, eli kaikkia ihmisiä kohtaan. Kuitenkin me sekä huomaamme vaativamme lähimmäisiltämme ainakin ajatuksissamme pyhempää ja puhtaampaa elämää, kuin mitä se nyt on. Ja jos rehellisesti tutkimme itseämme, huomaamme, että myös omissa teoissamme ja ajatuksissamme on parantamisen varaa. Kristitty on siis armahdettu syntinen, joka on kutsuttu armolliseen elämäntapaan rakastamaan lähimmäisiään niin kuin itseään ja Jumalaa yli kaiken. Rakastava elämäntapa ei ole armon ehto, vaan seuraus armon osallisuudesta. Sana armo on tarkoittanut ilmaiseksi annettua lahjaa. Armo kuvaa Jumalan suurta rakkautta ihmisiä kohtaan, rakkautta, jota me emme voi ansaita. Ja juuri siksi sen täytyy olla ilmaista.

TERO KALPIO
Kirkkoherra

TAKSI

SE AIDOSTI PAIKALLINEN TAKSI

TAKSI SAIMAA 0200 60 400

1,08 €/puhelu + 1,01 €/min

• HAUTAKIVET
• KAIVERUKSET
• KULTAUKSET
• YM. ALAN TYÖT

KIVIKOKKO OY
Pikkalanlähteenkatu 4, 53500 Lpr,
puh. 05-458 1874, 0400 909 084
www.hautakivi.com

Alan ammattitaitoista palvelua vuosikymmenten kokemuksella

Nyberg

Kauppakatu 41
53100 Lappeenranta
puh. 05 451 3449

Välitie 6
54100 Joutseno
puh. 05 453 4200

nybergoy.fi
lappeenranta@nybergoy.fi, joutseno@nybergoy.fi

LaatuJalka

Merja Kosonen
Puh. 044 972 5048
www.laatuJalka.fi

Jalkojen hoitoa
koti- ja laitospöynteinä
Omaishoidon palvelusetelituottaja

JO VUODESTA 1928
Yksilöllistä palvelua yli 94 vuotta

TOLVANEN OY
HAUTAUSTOIMISTO JA KUKKAKAUPPA

Kauppakatu 53, Lappeenranta • puh. 453 0568
kukkakauppa.tolvanen@kympt.net • hautaustoimistotolvanen.fi
Voit tilata myös verkkokaupassa www.ekukka.fi

**Savitaipaleen
Kukka ja Hautaus Oy**

Peltolahdentie 32 Puh. 040 718 6153
www.savitaipaleenkukkajahautaus.fi

26.-28.9.

Parisuhteen vuosihuolto?

TUOSAN LEIRIKESKUS, VEHKATAIPALEENTIE 520

- Aikuisille vuorovaikutustöskentelyä pastori ja perheneuvoja Terhi Ruokonen-Jalon ohjauksessa.
- Lapsille oma ohjelma.
- Mukaan mahtuu n. 10 perhettä.

Lisätiedot: kappalainen Teemu Muuri:
teemu.muuri@evl.fi tai 040 312 6604.
Hinnat: 70e/aikuinen ja 35/lapsi. Perheen koon ja elämäntilanteen vaikuttaessa Teemulta voi kysyä hinnoittelusta lisää.

Ilmoittautuminen ennen 12.9. osoitteessa:
lappeenrannanseurakunnat.fi/parisuhdettyo

LAPPEENRANNAN
EV.LUT. SEURAKUNNAT

KUTSU

Tervetuloa kohtaamistila **Kirkonkulman** avajaisiin ja tutustumaan uudistuneeseen **Toivon Ikkuna**-kauppaan to 11.9. klo 11 alkaen.

- Kirkkoherra Hannu Haikonen vihki tilan käyttöön.
- Kakku- ja kahvitarjoilu

TOIVON ASIALLA.

LAPPEENRANNAN
EV.LUT. SEURAKUNNAT

Ulla Laine

Kansainvälisen opiskelijaystävän kanssa voi viettää aikaa samalla tavoin kuin muidenkin ystävien.

Kansainvälisille opiskelijoille etsitään ystäväperheitä ja paikallisia ystäviä

LAB-ammattikorkeakoulu ja LUT-yliopisto etsivät ystäväperheitä ja paikallisia ystäviä korkeakoulujen kansainvälisille opiskelijoille. Ystäväperhetoiminta antaa ulkomaalaisille opiskelijoille mahdollisuuden tutustua syvemmin suomalaiseen kulttuuriin ja elämänmenoon. Perhe puolestaan pääsee tutustumaan uuteen kulttuuriin ja treenaamaan kielitaitoaan.

Opiskelijat ovat noin 19–39-vuotiaita ja tulevat ympäri maailmaa: Euroopasta, Aasiasta ja Afrikasta. He opiskelevat Suomessa joko lukukauden, lukuvuoden tai muutamia vuosia. Kansainväliset opiskelijat ja perheet tai paikalliset ystävät tutustuvat ystäväperhetapaamisessa syksyllä, jonka jälkeen he sopivat itse tapaamisensa. Opiskelijat ja perheet sovitetaan yhteen molempien toiveiden mukaisesti.

Ystäväperheiksi toivotaan kaikenikäisiä ja -kokoisia perheitä aina yksinasuvista suurperheisiin. Tärkeintä on, että paikallinen perhe tai paikallinen ystävä on aidosti kiinnostunut tutustumaan ulkomalaiseen opiskelijaan ja hänen kulttuuriinsa. Myös jonkinlainen kielitaito on tarpeen. Perheeltä tai paikalliselta ystävältä ei odoteta mitään erityistä ohjelmaa, pelkkä arkinen yhdessäolo ja tutustuminen

ovat kansainväliselle opiskelijalle suuri elämys ja merkitsevät paljon. Esimerkiksi ulkoilu, kahvittelu tai muu ajanvietto riittää hyvin.

— Toiminnasta saatu palaute on ollut todella positiivista. Monien kohdalla ystävyys on jatkunut senkin jälkeen, kun kansainvälinen opiskelija on lähtenyt Suomesta. On esimerkiksi sellainen tapaus, että vaihto-opiskelijasta on myöhemmin tullut ystäväperheen lapsen kummi. Monet ovat myös matkustaneet maailmalta tutustumaan opiskelijan kotiin, kansainvälistä ystävätoimintaa LUTissa koordinoiva **Tanja Karppinen** kertoo.

Kansainvälistä ystävätoimintaa ylläpitävät LAB-ammattikorkeakoulu ja LUT-yliopisto yhteistyössä Lappeenrannan seurakuntayhtymän oppilaitostoiminnan kanssa. Tarkempia tietoja ystäväperhetoiminnasta: <https://www.lut.fi/fi/tutustu-meihin/yliopiston-esittely/ystavaperhetoiminta>. Sivulla voi myös täyttää hakemuksen ystäväperheeksi. Hakuaika päättyy 11.9.

Lisätietoja:

Vilma Kylmä
LAB-ammattikorkeakoulun kansainväliset palvelut,
+358 50 442 0765,
vilma.kylmala@lut.fi
KV-ystävätoiminta LABin sivuilla: <https://elab.lab.fi/fi/opiskelijaelama/kansainvalinen-ystavatoiminta>

Tanja Karppinen
LUT-yliopiston opiskelijapalvelut,
+358 400 811 233,
tanja.karppinen@lut.fi
KV-ystävätoiminta LUTin sivuilla: <https://elut.lut.fi/fi/opiskelijaelama/kansainvalinen-ystavatoiminta>

Sari Kosonen
Lappeenrannan seurakuntayhtymän oppilaitostoiminta,
+358 40 3126823,
sari.kosonen@evl.fi

KASTEPAIVÄ

Kasteita ja kakkukahveja

Kastepäivä on matalan kynnyksen tilaisuus, jossa järjestelyvastuun kantaa seurakunta.

Sammonlahden kirkossa järjestetään lauantaina 11. lokakuuta kastepäivä, johon ovat tervetulleita kastamattomat 0–14-vuotiaat lappeenrantalaiset läheisineen. Alle 12-vuotiaiden vanhemmista vähintään toisen tulee olla kirkon jäsen.

Kasteet toimittavat Sammonlahden seurakunnan kappalainen **Maarit Hirvi** ja Lauritsalan seurakunnan kappalainen **Risto Heranen**.

Kasteita toimitetaan tunnin välein, jolloin juhla vieraille jää aikaa kahvitella

rauhassa noin varttitunnin kestävästä kasteesta jälkeen. Kirkosta löytyy leikkinurkka perheen pienimmille ja pi-

”Kun maailma on tällainen levoton ja arvaamaton, kyllä täällä tarvitaan taivaallista suojelusta.”

MAARIT HIRVI

AUTTAMINEN

Villasukistaan Merimieskirkko tunnetaan – osallistu joululahja-keräykseen

Villasukat liittyvät Merimieskirkon lähes 150-vuotiseen perinteeseen ”tuntemattomalle merenkulkijalle” jaettavaan joululahjaan. Tämä traditio elää yhä vahvana.

Merimieskirkon toimipaikat Suomen rannikko-kaupungeissa sekä Alankomaissa, Belgiassa, Isossa-Britanniassa ja Saksassa välittävät lahjoituksena saadut villasukat heille, jotka viettävät joulunsa merellä. Etenkin laivalla villasukat lämmittävät paitsi jal-

koja myös mieltä.

Suomen Merimieskirkko tarjoaa tänäkin vuonna mahdollisuuden osallistua ”joulupakettitalkoisiin”. Itse neulotut tai muulla tavalla hankitut sukkaparit tulisi toimittaa Vuosaaren merimieskirkolle (Provianttitkatu

”Paketin sijaan voi antaa myös rahan lahjoituksen.”

Atso Suopanki

halla on runsaasti maksuttomia pysäköintipaikkoja. Kastepäivä ei vaadi perheiltä erityisiä valmisteluja. Kasteoppi käy ennakoon vanhempien kanssa kaste keskustelun, jonka pohjalta tämä tekee tilaisuuteen puheen. Seurakunta järjestää täysin maksuttomaan juhlaan kynttilän, pienen lahjan, tarvittaessa kaste mekon sekä tarjoilut — täyteka kun juomineen. Kakut leivotaan kunkin kastetilaisuuden henkilö määrän mukaan, jonka toivotaan

olevan korkeintaan 15 henkeä. Kasteessa tarvitaan vähintään yksi kummi sekä todistaja, joka ei ole lapsen vanhempi. Jos tällais ta ei ole saatavilla, voi tilaisuuden kanttori tarvittaessa toimia todis tajana. Kanttorina kaste päiväs sä toimii **Marjo-Riitta Lehtonen**, jonka kanssa voi sopia tilaisuu den lauluista. — Jokaiselle räätälöidään oman näköinen juhla, Hirvi toteaa. Hän näkee kasteen roolin tär keänä lapselle. — Kun maailma on tällainen le

voton ja arvaamaton, kyllä täällä tarvitaan taivaallista suojelusta. **ATSO SUOPANKI** *Kastepäivä 11.10.2025 Sammonlahden kirkossa, Hietakallionkatu 7. Ilmoittautumiset syyskuun loppuun mennessä seurakuntien palvelupisteeseen p. 040 3126 282 tai 040 3126 283. Lisätietoja: maarit.hirvi@evl.fi / 040 3126 502.*

Taija Kivistö

Vuosaaren merimieskirkon vapaaehtoiset paketoivat satamakuraattori Taija Kivistön johdolla lahjoituksena saatuja villasukkia toimitettavaksi merenkulkijoille. Kuva vuoden 2024 joulupaketti talkoista.

4, 00980 Helsinki) tai lähimmäl le merimieskirkolle 30.10.2025 mennessä. Paketteja otetaan toki vastaan tämän jälkeenkin. Tarve on etenkin isoille villasukille (koot 42–46). Toimipaikkojen yhteystiedot ovat sivulla merimieskirkko.fi/taalla-toimimme. Paketin sijaan voi antaa myös rahalahjoituksen. Yhden pake tin hinta on tällöin 20 euroa. Ker tyneillä varoilla Merimieskirkko hankkii joulupaketteja merenkul kijoille. Lahjoituksen voi tehdä

Suomen Merimieskirkko ry:n ti lille Nordea FI91 1745 3000 0222 79 (NDEAFIHH) viitenumerolla 3052 tai viestillä ”Joululahja me renkulkijalle”. Vaihdoehtoisesti lahjoittaa voi myös MobilePayllä numeroon 32400 kommentilla ”Joululahja merenkulkijal le.” Lue lisää sivulta meri mieskirkko.fi/ lahjoita/ villasukat.

Lämmin kiitos teille kaikille me renkulkijoiden ystäville! **Keräysluvut:** Suomessa (pois lukien Ahvenanmaa): RA/2020/911. Poliisihallitus. Keräysalueena on koko Suomi. Kerätyt varat käytetään merimieskirkkoyön toteuttamiseen. Voimassa 1.1.–31.12.2025

Maallinen mietiskelijä

KOLUMNI

Äly hoi, älä jätä

VIIME MAALISKUUSSA kirkon järjestämässä Heräysseminaarissa pohdittiin tekoälyn roolia osana nykykirkkoa. Keskusteluissa todettiin, ettei tekoälyllä ole tietoisuutta, pyhyttä, eettistä harkintaa tai vastuuta sanomisistaan, mutta sen monet muut ominaisuudet ovat tulevaisuudessa suureksi avuksi — eräänä esimerkkinä mainittiin kirkon viestinnän tehtävissä avustaminen.

Kokeilin tätä itse, ja kyllä, tekoäly eittämättä kirjoittaa parempia kolumneja kuin allekirjoittanut ja vieläpä tuhat kertaa nopeammin. Pienimuotoisen tutkimukseni perusteella tekoälyllä on myös alkeellista tunneälyä. Esimerkiksi surevalle ihmiselle pyydetty neuvot ja lohdun sanat ovat mielestäni kohtalaisen hyvin valittuja. Tekoäly ei myöskään väsy tai tuomitse, se jaksaa kuunnella ja olla seurana hankalalekin ihmiselle. Koneella on piirteitä, joista moni ihmisten parissa työtä tekevä on hetkittäin kateellinen.

”Vanhasta ei haluta luopua, eteenpäin ei haluta mennä.”

ELMO

Aina ja joka ikinen kerta, kun jotakin uutta ja maailmaa mullistavaa keksitään, keksitään myös uudet soraäänit ja loppumaton kritiikki. Uudet asiat tuntuvat vierailta ja pelottavat. Vanhasta ei haluta luopua, eteenpäin ei haluta mennä. Eihän kosketusnäytöllisistä puhelimistakaan pitänyt olla mihinkään, kun asiaa aikanaan kysyttiin Suomen teknologiateollisuuden johtohahmoilta. Jos olemme oppineet jotain historiasta, osaamme toivottavasti tällä kertaa suhtautua kehitykseen myönteisesti. Tai jopa toiveikkaasti, kuten kenties kirkon viestinnässä.

Onko tekoäly sitten kaikkietävä kuten Jumala? No ei tietenkään. Se on ihmisen luoma laite siinä missä pölynimurikin, eikä sillä täten voi olla myöskään sen parempia vastauksia kuin ihmisilläkään maailmankaikkeuden suurimpiin kysymyksiin. On siis turha pelätä, että tekoäly muuttuisi pyhäksi tai että Jumala ottaisi sen käyttöönsä. Sen sijaan tervehdin ilolla kaikenlaisen älyn lisääntymistä ympärilläni, kun sitä käytetään oikeiden maallisten ongelmien ratkaisemiseen. Älyä voi kuitenkin myös käyttää väärin tarkoitukseen ja siksi terveen moraalin rakentamisessa on suotavaa käyttää muitakin työkaluja.

ELMO

Vanhustenviikko su 5.10-12.10 Lappeenrannassa

“Onni kasvaa yhteisössä”

7.10. klo 10-13 Kauppakeskus Galleriassa ILONEN IKÄPÄIVÄ-tapahtuma

- Terveys- ja hyvinvointiasiaa
- Digiopastusta
- Valokuvausta
- Kauneudenhoitoa
- Turvallisuusasiaa

LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

RISTINOLLA

LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

lappeenrannanseurakunnat.fi/nuortennetti/kouluikäiset

Instagram

ristinollainsta

Youtube

ristinolla

Katso netistä syksyn 2025 kerhot kouluikäisille!

Tutki uskoa, elämää & merkitystä

Seuraava Alfa Lappeenrannassa alkaa ke 1.10.2025 klo 18 ja jatkuu 9 viikon ajan.
Lauritsalan seurakuntakoti, Kauppalankatu 1

Ilmoittaudu mukaan
viimeistään 24.9.2025, matti.anttila@evl.fi

Järjestäjänä
+ LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

Tervetuloa mukaan Alfaan!

Oh baby!

Koko kaupungin odottavien äitien yhteinen babyshower juhla

Mukana eri toimijoita: kantovälinetukihenkilö, PikkuHelppi, diakoni

LAURITSALAN SRK KOTI
06 | 09 | 2025
LAUANTAI KLO 12:00

Ilmoittautuminen tarjoilua varten:
<https://urly.fi/3UOu>

+ LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT VARHAISKASVATUS

Tervetuloa Majataloiltoihin
LAURITSALAN KIRKKOON, KAUPPALANKATU 1

Toivon ja lohdun Majataloilta la 27.9. klo 16

Laulaja/lauluntekijä Mariina Niittymäki, Matti Anttila, mahdollisuus henkilökohtaiseen rukoukseen, tarjoilua.

Kutsuttujen Majataloilta la 15.11. klo 16

New Wine Finlandin toiminnanjohtaja, pastori Jukka Jämsén, Luukaskuoro, yhteistä rukousta, tarjoilua.

Jukka Jämsénin opetussarja viikonlopun 15.-16.11. aikana Lauritsalan seurakuntakodilla. Ohjelma tarkentuu, seuraa ilmoittelua!

+ LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

PERHEIDEN PITSAKIRKOT

Sammonlahden kirkolla kerran kuussa perjantaisin klo 17
26.9. 24.10. 21.11.

Ohjelmassa pitsaa ja teeman mukaan vaihtuvaa ohjelmaa.

Tervetuloa kaikenikäiset lapset vanhempien!

SAMMONLAHDEN SEURAKUNTA

TYÖNTEKIJÄ HARRASTAA

Voimistelu vie maailmalle

Lappeenrannan seurakuntayhtymän palvelupisteen toimistosihteerit Tiia Kankkunen on harrastanut tanssillista voimistelua pienestä pitäen.

Tiia Kankkunen ilmoitti kahdeksanvuotiaana äidilleen haluavansa kaveridensa tavoin harrastaa voimistelua.

— Myllykoskella ei ollut paljon muuta tarjontaa kuin voimistelu ja jalkapallo.

Myllykosken Naisvoimistelijoiden jäsenenä hän oli ensimmäisen kerran mukana lasten kentanäytöksessä vuonna 1986 Suomen Naisten Liikuntakasvatusliiton (SNLL) 90-vuotiskisoissa Lahdessa. Suomalaiset voimistelun kenttäohjelmat ovat osa kansallista aineetonta kulttuuriperintöä.

Vuosien varrella harrastus on vienyt hänet lajin kansallisiin ja kansainvälisiin tapahtumiin esimerkiksi Berliiniin, Lausanneen ja Amsterdamiin. Ensi kesänä hän osallistuu Joensuussa järjestettävään valtakunnalliseen voimistelun suur tapahtuma Gymnaestradaan ja kesällä 2027 Portugalin Lissabonissa pidettävään World Gymnaestradaan.

Voimistelulajit jaetaan yhdeksään pääryhmään, joista tanssillinen voimistelu on yksi. Tanssillinen voimistelu pohjautuu suomalaiseseen naisvoimisteluun ja yhdistää tanssia ja voimistelua. Lajia on mahdollista harrastaa kevyesti tai tavoitteellisesti ja se on hyvin moni-ilmeistä.

— Tanssillisessa voimistelussa kaikki liike lähtee keskivartalosta ja on sulavaa. Voimistelutermein tanssillinen voimistelu on keskustalähtöistä ja liike virtaa, ja siihen yhdistyy rytmisyys, luovuus, esteettisyys ja ilmaisullisuus. Se kehittää tasapainoa ja

vartalon kannatus paranee, Kankkunen kertoo.

2000-luvun käänteessä aerobic jyräsi voimistelun pikkupaikkakunnalla. Tämä vaikutti myös hänen harrastamiseensa.

— Siihen aikaan oli niin sanotut valiovoimistelijat, jotka olivat taitavia ja pitkään voimistelua harrastaneita. Ihailin heitä pikkutyttöinä ja olisin seuraavana syksynä aloittanut itse valioissa, mutta sitten sitä ryhmää ei enää tullut.

Myös hän harrasti aerobicia ja kouluttautui aerobic-ohjaajaksi vuonna 2001.

Rohkeasti mukaan
Voimistelu on säilynyt osana 46-vuotiaan Kankkusen arkea lähes läpi tämän elämän.

— Silloin kun lapset syntyivät, mulla oli voimistelusta taukoa.

”Tanssillisessa voimistelussa kaikki liike lähtee keskivartalosta ja on sulavaa.”
TIIA KANKKUNEN

Lasten ollessa pieniä hän toimi ohjaajana mm. vauvajumpassa ja pilateksessa. Nykyään myös hänen tyttärensä harrastaa voimistelua.

Lappeenrannassa, jonne Kankkunen muutti Myllykoskelta vuonna 2013, on kaksi voimisteluseuraa. Lappeenrannan voimistelijat painottuu telinevoimisteluun ja

Lappeenrannan Naisvoimistelijat joukkuevoimisteluun ja tanssilliseen voimisteluun. Lisäksi urheiluseura Lauritsalan Visa järjestää voimistelu- ja tanssitoimintaa, painottuen jälkimmäiseen.

Kankkunen on mukana Lappeenrannan Naisvoimistelijoiden aikuisten tanssillisen voimistelun Aleine-ryhmässä.

Voimisteluliikkeisiin lukeutuvat esimerkiksi erilaiset hyppy sekä vartalo- ja tasapainoliikkeet.

— Meidän ryhmässä ei tehdä kauheasti mitään piruetteja tai muita vaativia hyppyjä.

Voimistelussa käytettäviin välineisiin lukeutuvat esimerkiksi keilat, voimistelupallo, voimistelunauha, vanne ja hyppynaru. Nämä ovat Kankkusen vajaan kymmenen hengen, sunnuntai-ilta-päivisin puoleksitoista tunniksi kokoontuvassa voimisteluryhmässä harvemmin käytössä.

Diakonian toimintapäivä
ke 24.9. klo 11-14 Joutsenon seurakuntakeskuksessa, Penttiläntie 5

”Iloa liikkeestä, sadosta ja sateesta”.
Vieraana liikunnanohjaaja Ulla Pyysalo.
Tilaisuus on maksuton.

Ilmoittautuminen sadonkorjuuateriaa ja kahvia varten viimeistään ke 17.9. p. 040 3126 701 ma-to klo 9-14, pe 9-13.

LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

13.9. 2025

Lappeenrannan kirkon ympärijuoksu
Klo 13.00 Ilmoittautuminen ja numerolappujen jako.
Klo 13.30 alkulämpä, hartaus ja juoksijoiden siunaus kirkossa.
Klo 14.00 juoksu.

Jokainen juoksija palkitaan mitalilla ja kaupunki lahjoittaa 100 ensimmäiselle ilmoittautuneelle lipun uimahalliin!

Yhteistyökumppaneiden toimintarasteja!

LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT

Tiia Kankkunen Gymnaestrada Tampere 2022 -tapahtumassa.

— Kyllä me niitä aina välillä ko-keillaan, miten ne temput onnis-tuisivat, mutta rennolla otteella.

Ilmoittautuminen tanssilli-seen voimisteluun on parhail-laan käynnissä. Kankkunen kan-nustaa mukaan myös niitä, jotka eivät ole harrastaneet voimiste-lua aiemmin.

— Meillä on tosi kiva ryhmä, sinne on helppo tulla ja harjoit-telemme kaikki omalla tasollam-me. Ei tarvitse pelätä, vaikka ko-kisi, ettei ole rytmitajua tai kovin notkea.

ATSO SUOPANKI

Katso ilmoittautumis-ohjeet os. lappeen-rannannais-voimistelijat.fi

Luotettava, mutta vähän etäinen – seurakunnan brändi puntarissa

KEVÄÄLLÄ 2025 toteutettu Lappeenrannan seurakun-tien tunnettuus- ja mieliku-vakysely paljastaa kiinnos-tavia näkökulmia kaupunki-laisten suhtautumisesta seu-rakuntaan. Norstat Finlandin toteuttamaan sähköiseen ky-selyyn vastasi 325 lappeen-rantalaista, ja aineisto pai-notettiin edustamaan aikuis-väestöä.

Kyselyn mukaan 61 % vas-taajista kuuluu evankelis-lu-terilaiseen kirkkoon. Kirk-koon kuuluvien mielikuvat seurakunnasta ovat selvästi myönteisempiä kuin ei-kuulu-vien. Yleisesti ottaen mieliku-vat ovat kuitenkin muuttuneet hieman neutraalimmiksi ver-rattuna vuoteen 2023. Myön-teisesti seurakuntaan suhtau-tui 44 %, kun vastaava luku oli aiemmin 48 %.

Sanapareilla mitattuna Lappeenrannan seurakuntia pidetään edelleen luotetta-vana, uskottavana ja suvait-sevaisena, mutta esimerkiksi läheisyyden ja avoimuuden koettiin heikentyneen. Erityi-sesti kirkkoon kuuluvien kes-kuudessa mielikuvat ovat säi-lyneet vahvempina – he pitä-vät seurakuntaa muun muas-sa rohkeana ja kokeilunhalui-sena.

Toiminnallisesti seurakun-nat suoriutuvat hyvin. Vas-taajat pitivät tärkeimpinä teh-tävinä kirkkojen ja hautaus-

maiden ylläpitoa, kriisitukea ja lasten sekä nuorten toi-minnan järjestämistä. Näis-sä myös onnistuttiin kohtuul-lisesti. Suhteellisessa suoriu-tumisindeksissä Lappeen-rannan seurakunta pärjää lä-hes koko maan tasolla – eri-tyisesti sukupuoli- ja seksu-aalivähemmistöjen tukemi-ssa sekä elämän tärkeissä hetkissä mukana olemisessa. Parannettavaa löytyy elämän kriisin ja henkisen kriisiavun antamisessa.

Kohtaamiset seurakunnan kanssa tapahtuvat pääosin hautausmailla, kirkollisissa toimituksissa ja seurakunta-lehden tai uutismedian kaut-ta. Sosiaalinen media ja di-gitaaliset palvelut tavoittavat edelleen vain pienen osan kaupunkilaisista, vaikka toi-vetta digitaalisten palvelujen lisäämiseen onkin.

Kysely osoittaa, että Lap-peenrannan seurakunnilla on vahva perusta, mutta mieliku-vien kirkastaminen ja viestin-nän kehittäminen ovat avain-asemassa tulevaisuuden luot-tamuksen rakentamisessa.

Tutkimuksen vastuuhengi-lönä Lappeenrannan seura-kuntayhtymässä on viestin-täpäällikkö **Eija Fabritius**.

EIJA FABRITIUS
Tutkimuksen yhteenvedossa on käytetty apuna tekoälyä.

Vastaa lukijatutkimukseen

MITÄ MIELTÄ?
Seurakuntatervehdyksen lukija-tutkimuksen aika lähestyy. Innolink toteuttaa seurakuntalehtien lukijatutkimuksen syys-lokakuussa 2025.

Seurakuntatervehdyksen osalta tiedonkeruu tehdään syyskuussa.

Linkki kyselyyn tulee Seurakuntatervehdyksen verkkosivuille – vieraile ja vastaa!

TERVETULOAA LAAVU PERHEKERHOON

Kerran kuukaudessa vaihtuvissa retkikohteissa klo 16–18

- 11.9 Karhusjärven laavulla**
 - puukonkäytön opettelua
- 9.10 Ahvenlammen laavu**
 - trangian kasa
- 20.11 Mikonsaaren laavulla**
 - tulen teko
- 18.12 Hämmäauteensuo**
 - herkkujen tekoa nuotiolla

AINA TARJOLLA PIENTÄ EVÄSTÄ RETKELAISILLE. SAA OTTAA MYÖS OMIA EVÄITÄ.

LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT VARHAISKASVATUS

Lisätietoja:
Elina Joona 040 312 6858
Tuula Talonpoika 040 312 6873

Saman pöydän ääressä

Ilmainen yhteisöllinen ruokailu
Ylämaan Marttalassa
Ylämaantie 3003, klo 11-13.

16.9. | 21.10. | 18.11.

- Ohjelmaa lapsille
- SerkKu-auto paikalla

Ylämaan Martat

LAPPEEN SEURAKUNTA

Avoin toiminta 2025- 2026

Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
Perhekerho Helmi klo 9-11	Taaperokerho Helmi klo 14-16	Perhekahvila Joutsenon keskuspappila klo 13-15	Vauvakahvila Helmi klo 12-15	Perhekerho Helmi klo 9-11
Ekavauvakerho Helmi klo 13-15			Laavu perhekerho kiertävästi 1x/kk. Katso erillinen mainos.	Ilталиikkari, Kesämäki klo 17.30-18.30 joka toinen ke 3.9. alkaen. Katso erillinen mainos.
Perheiden olohuone Lauritsala klo 14-16				
Iltaaperhekerho Karhuvuori klo 17-18.30 joka toinen ti. 2.9. alkaen.				

Lisätietoja:
lappeenrannanseurakunnat.fi/
tule-mukaan/lapsille-ja-lapsiperheille

LAPPEENRANNAN EV.LUT. SEURAKUNNAT
Varhaiskasvatus

Äijien turinat

MIESTEN OMA JUTTUPAIKKA

PUODISSA JA PANNUSSA LAURITSALAN SEURAKUNTAKODILLA KAUPPALANKATU 1

TORSTAISIN KLO 15-17

Lauritsalan Seurakunta

SYKSYN 2025 PÄIVÄMÄÄRÄT
28.8. | 11.9. | 25.9. | 9.10. | 23.10. | 6.11. | 20.11. | 4.12. | 18.12.

AAMUKAHVILLA

Viheralueet ovat meille entistä tärkeämpiä

Me eteläkarjalaiset saamme olla tyytyväisiä luontoomme ja varsinkin maakunnan viheralueisiin, joiden merkitys vain korostuu tulevaisuudessa, sanoo Lappeenrannan ympäristöjohtaja Ilkka Räsänen.

Tapasimme Ilkka Räsänen kanssa ympäristöasioissa elokuisena aamuna aamukahvilla.

Meillä on luontoa ja vihreyttä vertailussa EU-maihin hyvin merkittävästi. Vihreys on ihmisille tärkeä osa elämää, josta kannattaa pitää huolta.

— Viheralueiden merkitys kasvaa ilmaston muuttuessa. Vertailussa esimerkiksi sadan EU-maan kesken, meillä jokaisella Lappeenrannan asukkaalla on sadan metrin etäisyydellä jokin viheralue. Se ei aina välttämättä ole viimeisen päälle hoidettu puisto, mutta se löytyy jokaiselle.

Päinvastoin esimerkiksi Espanjan eräässä kaupungissa istutettiin 11 000 puuta kasvamaan saadakseen suojaa kuumuutta vastaan.

Lappeenrannan seudulla toinen alueemme merkittävä kiinnostuksen kohde ympäristön kannalta on Pien-Saimaan alue. Ihmisillä on huoli Pien-Saimaan tilasta.

— Huolia on huojennettu pitkäjänteisellä, onnistuneella ja määrätietoisella työllä. Kunnostustyötä on vain jatkettava, sanoo Ilkka Räsänen.

Matalavetisen Pien-Saimaan parantamiseksi on tehty paljon.

Viimeisin projekti on veden näkösyvyyden kasvattaminen ajalla 2025-27 Lappeenrannan, Lemmin, Savitaipaleen ja Taipalsaaressen alueilla. Vesialueen parantamiseksi paljon aktiivista työtä on tehnyt Pien-Saimaan Suojeluyhdistys ja monet muut tahot.

Ilmastonmuutos ei poistu mihinkään

Ilkka Räsänen on johtanut Lappeenrannan alueen ympäristötoimea vuodesta 1995. Hänellä on vankka kokemus käytännön asioista ympäristöstä ja ihmisten suhtautumisesta asiaan.

”Omista jätteistä saatu biokaasu on kaikkein edullisinta energiaa.”

ILKKA RÄSÄNEN

— Yleisesti ottaen esimerkiksi olemassa oleva ilmastonmuutos ei poistu mihinkään. Muutoksesta tulee yhä enemmän erilaisia vaikutuksia ja ongelmia ihmisten jokapäiväiseen elämään. Vaikka suomalaiset eivät kokisi pahimpia vaikutuksia, niin asiaa ei saa unohtaa, sanoo Räsänen.

— Ilmaston muutosten vaikutukset yllättävät meidät. Ilmatieteidenlaitoksen mukaan ilman ilmastonmuutosta ennätyspitkää

Viime vuosina tehdyt kosteikot mahdollistavat järvien vedenlaadun paranemista.

EU on palkinnut Lappeenrannan Greenreality-verkoston toiminnan onnistuneesta energiatuotannon ratkaisuista.

Ilkka Räsänen.

Suomen heinäkuun hellejaksoa ei olisi ollut. Runsaat sateet tuovat tulvia ja vesivahinkoja. Vaikka nyt Saimaan veden korkeus on alhaalla ja ennusteen mukaan menee vielä alemmas, niin uhkana tulevaisuudessa voi olla runsaiden sateiden aiheuttamat talvisin esiintyvät tulvat, kertoo Räsänen.

Talvet ovat leutoja, kevät tulevat aiemmin ja syksy on sitten pitkä. Lomien muutos tulee ajankohtaiseksi myös säiden muutuksessa. Joka tapauksessa ilmaston muutokset aiheuttavat myös meissä ihmisissä käyttäytymisen muuttumista.

Jätehuolto toimii

— Paikallisesti Lappeenrannassa meillä on ilmassa omat ”tuoksumme”, mutta me teemme koko ajan teollisuuden kanssa yhteistyötä tässä asiassa. Katujen kunnossapidossa ja siivouksissa pyritään saamaan pölyhaitta pois. Jätehuolto toimii meillä erittäin hyvin E-K:n Jätehuollon toimesta. Meillä on valtakunnan tasolla korkea kierrätysaste. Biojätteen erilliskeräys aloitettiin meillä vuonna 2002, kun se monissa suurissakin kaupungeissa alkoi paljon myöhemmin. Omista jätteistä saatu biokaasu on kaikkein edullisinta

energiaa, tiivistää Räsänen paikallisia ympäristötoimia.

Ilkka Räsänen toimii oman työnsä ohella myös Greenreality-verkostossa, jossa vihreää tulevaisuutta tehdään yhdessä. Kun EU palkitsi sadan kaupungin joukosta Lappeenrannan onnistumisesta energiatuotannon ratkaisuissa, Räsänen oli mukana vastaanottamassa palkintoa.

— Se oli tunnustus meille siitä, että me tehdään asioita oikein, sanoo Räsänen lopuksi.

KEIJO MARTIKAINEN

SEURAKUNTATERVEHDYS ILMESTYY

seuraavan kerran 26. marraskuuta ES Keskiviikon välissä jouluteemalla.

Voit lähettää palautetta, juttuideoita ja materiaaliehdotuksia joko lehden verkkosivun lomakkeen kautta tai sähköpostilla: eija.fabritius@evl.fi.

Lehti on saatavissa sähköisessä muodossa verkkosivuillamme lappeenrannanseurakunnat.fi/seurakuntatervehdys.

Verkkosivuiltamme lappeenrannanseurakunnat.fi löydät myös ajankohtaiset blogimme ja uutisemme.

Seuraa meitä myös somessa:

facebook.com/lappeenrannanseurakunnat

instagram.com/lprseurakunnat

youtube.com/lprseurakunnat

Valoisaa syksyä!